

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ KE STŘEDNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ nahrazení přijímací zkoušky z českého jazyka rozhovorem

- uchazeči, kteří získali předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky - § 20 odst. 4 školského zákona (zejména cizinci)
- cizinci, kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana podle zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (zejména Ukrajinci – viz opatření obecné povahy)

Vážená paní ředitelko,
vážený pane řediteli,

na základě Vašich podnětů si Vám touto cestou dovoluujeme předat několik základních poznámek k situaci, **kdy je v rámci přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání přijímací zkouška z českého jazyka nahrazena rozhovorem**, jehož účelem je zjištění, zda uchazeč má takovou znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání.

Smyslem této informace je upozornit na skutečnost, že výsledek rozhovoru nahrazujícího přijímací zkoušku musí být přezkoumatelný. Komplexnější informace k právní úpravě i vedení rozhovoru najdete např. zde: <https://www.msmt.cz/file/59121>

Školský zákon připouští k ověření znalosti českého jazyka jedinou formu, a to rozhovor – jiná forma, např. písemná, není možná. Rozhovor je součástí přijímacího řízení a platí pro něj v zásadě obdobná základní pravidla jako pro další součásti hodnocení uchazečů (jako např. pro kritéria). **Závěr o tom, zda uchazeč vykonal či nevykonal rozhovor úspěšně, musí být součástí odůvodnění rozhodnutí o jeho nepřijetí ke vzdělávání (rozhodnutí o přijetí nemusí být odůvodněno), z čehož mj. vyplývá, že musí být přezkoumatelný** (zejména v případě, kdy uchazeč u rozhovoru neuspěje). Z tohoto požadavku vyplývá následující:

1. Ředitel školy předem nastaví:
 - a) úroveň znalosti českého jazyka a oblasti, ve kterých se bude znalost ověřovat (tzn. určí rámcově témata, kterých se může rozhovor týkat). Zde je nutno zdůraznit, že nastavení obsahu zkoušky nesmí přesahovat její účel, tj. ověření schopnosti studovat daný obor vzdělání v českém jazyce;
 - b) způsob a provedení rozhovoru (zda bude veden před komisí či jednotlivým pedagogickým pracovníkem, způsob vedení rozhovoru, počet témat komunikovaných v rámci jednoho rozhovoru, celková délka rozhovoru, počet položených otázek apod.);
 - c) způsob hodnocení (nastavení parametrů, stanovení hranice úspěšnosti, použití např. bodového systému apod.).

Základní informace o rozhovoru je třeba uchazeči poskytnout předem, aby věděl, do čeho jde a co ho přibližně čeká.

2. O průběhu rozhovoru bude sepsán záznam, který bude obsahovat nejen konečný výsledek (uspěl/neuspěl), ale i takový popis průběhu rozhovoru, který odůvodní konečný výsledek (např. položené otázky, odpovědi uchazeče, bodové hodnocení jednotlivých otázek apod.).

3. V odůvodnění rozhodnutí je třeba nejen uvést konečný závěr, že uchazeč v rozhovoru neprokázal znalost českého jazyka, která je nezbytná pro studium, ale i řádné odůvodnění toho, jak k takovému závěru ředitel školy dospěl – tzn. např. popsat, jak byl rozhovor postaven, jak uchazeč reagoval, jaké byly jeho znalosti, jak byla aplikována pravidla hodnocení apod.

Dále je možno se inspirovat zde:

[Inkluzivní škola - Otázky a odpovědi \(inkluzivniskola.cz\)](https://inkluzivniskola.cz/)

[Přijímací řízení na SŠ | Inkluzivní škola \(inkluzivniskola.cz\)](https://inkluzivniskola.cz/)

Výchozí právní úprava:

- **§ 20 odst. 4 školského zákona:** *Osobám, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách promíjí na žádost přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří rozhovorem.*
- **Opatření obecné povahy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT-29772/2022-1 ze dne 27.10.2022:** *„Cizinci podle § 1 odst. 1 zákona o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invází vojsk Ruské federace se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách pro školní rok 2023/2024 promíjí na žádost přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u této osoby ověří rozhovorem.“.*
- **§ 60b odst. 5 školského zákona:** *Cizinci, na které se vztahuje § 20 odst. 4, nekonají na žádost jednotnou zkoušku ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Povinnost školy ověřit rozhovorem znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, není dotčena. V rámci kritérií podle § 60 odst. 2 písm. a) stanoví ředitel školy způsob hodnocení jednotné zkoušky cizinců podle věty první.*
- **§ 14 odst. 4 vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání:** *Uchazeč, který nekoná zkoušku podle odstavce 1, se do výsledného pořadí ostatních uchazečů hodnocených na základě všech kritérií zařazuje na místo shodné s jeho pořadím v rámci redukováného pořadí všech uchazečů.*
- **§ 68 odst. 3 správního řádu:** *V odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*

V Brně 20.02.2023

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor školství
Mgr. Hynek Nespěšný, vedoucí odboru školství